Határtalanul! program: Öt nap Erdélyben a székelyföldi magyarok nyomában

7.c osztály

1. Az előkészítő foglalkozások

Az előkészítő foglalkozásokra két 45 perces óra keretén belül került sor 2023 április 4-én, valamint április 13-án. Mindkét foglalkozást kolléganőm, dr. Horváth Adél (iskolai könyvtáros, meseterapeuta) tartotta.

A foglalkozások célja az osztály előzetes tudásának, tájékozottságának felmérése, Erdély és a helyi magyarság különleges helyzetének ismertetése és a tervezett útvonalhoz kapcsolódó történelmi, irodalmi és földrajzi alapismeretek bemutatása, átadása volt, a tanulók csoportos, gyakorlati és önálló munkájával.

A munkát megnehezítette, hogy már a tananyag szerinti ismeretekre sem tudtunk építeni. Sajnálatos hiányosságok mutatkoztak elsősorban történelemből, ennek következtében sokkal több magyarázatra és ismeretátadásra volt szükség. Ennek ellenére az osztály bevonható volt, noha azt is éreztük, hogy az újszerű feladattípus: fogalmak tisztázása, összefüggések és kapcsolatok keresése önálló munkával több időt vesz igénybe, mint gondoltuk.

Első alkalommal a 7.c osztály tanulói csoportmunkában dolgoztak együtt, amely során megismerkedtek az erdélyi székelyek történelmével. A tanulók tudásának felmérése után, amely plénum formájában valósult meg, négy csoportra osztotta fel kollégám az osztályt. Majd a táblára előzetesen felírt fogalmakat (lásd. *1. ábra*) kiosztotta a tanulócsoportoknak. A diákok 20 perc alatt utánajártak telefonjaik és az internet segítségével ezek jelentésének, majd minden csoport beszámolt társainak saját fogalmaik jelentéséről.

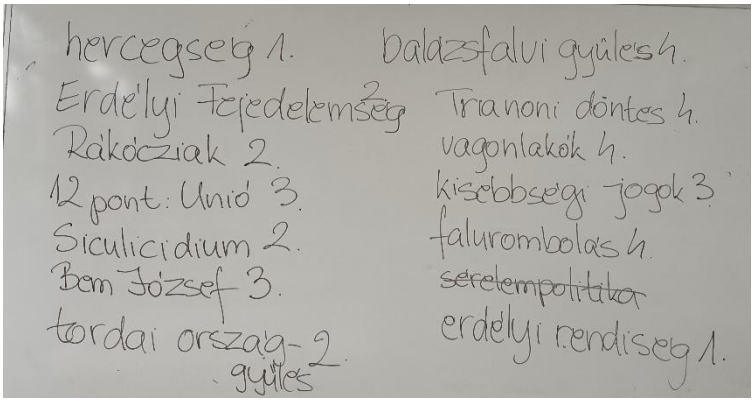

1. ábra

A teljes foglalkozást egy reflektív kör zárta, amely során a diákok röviden elmondhatták, milyen új ismereteket szereztek a tanóra során.

A második tanórán a határon túli, székely irodalomról, annak kiemelkedő alkotóiról és a Székelyfölddel összekapcsolódó mesékről, mondákról volt szó. Mivel Adél meseterapeuta is, így nagy tapasztalata van a mesélésben, ennek köszönhetően szinte teljesen le tudta kötni a 7.c osztályt.

Szó esett erdélyi híres szerzőkről, mint Ady Endre, Arany János, Dzsida Jenő, Kaffka Margit, Károly Gáspár, Kazinczy Ferenc, Kölcsey Ferenc, Tamási Áron és Tóth Árpád. Emellett kolléganőm mesélt arról, miért nevezik Székelyföldet tündérkertnek, illetve milyen mondák kapcsolódnak ehhez a vidékhez.

3. ábra: Második előkészítő foglalkozás

Azt gondolom, hogy ez a foglalkozás elérte célját és a tanulók sok új ismerettel lettek gazdagabbak.

Az előkészítő foglalkozásokat egy osztályfőnöki órával zártuk, ahol ismertettem a diákokkal az út legfontosabb elemeit, mint az útvonal, megállók, látványosságok, szállás, valamint az erdei iskola szabályai. Emellett felosztottam az osztályt három csoportra. Minden csoport kapott feladatokat: az út során közösen kellett útinaplót készíteniük, az általam készített kvízeket megoldaniuk, valamint ún. „idegenvezetést” tartaniuk megadott látványosságokról.

2. Az utazás bemutatása

Utunk során 2100 km-t tettünk meg a Székelyföld legismertebb látnivalóit érintve.

A buszutak során diákjaink beszámolóit hallottuk a különböző látványosságokról, bakancslistás úticélokról, mint Nagyvárad, Székelyudvarhely, Csíksomlyó, Madéfalva vagy Segesvár. Kolléganőm, Adél gyakran kiegészítette ezeket a kiselőadásokat saját tapasztalataival, megfigyeléseivel, vagy olykor meséivel. Egyik alkalommal például elmesélte a Maros és Olt című eredetmondát.

Én az út során legtöbbször osztályfőnökként működtem, valamint az esti kvízekhez készítettem jegyzeteket. Segesvárnál tartottam egyedül hosszabb beszámolót a szász

városokról, valamint ezek jogairól, mivel német nemzetiségi nyelv és kultúra tanárként sokat tudok az erdélyi szászokról.

Úticélok és program

A program által meghatározott úticélok mind érthetők és élvezhetők voltak, hiszen valóban a Székelyföld legszebb részeit érintették.

Szállás és ellátás

Ezekkel semmi probléma nem volt: a szállás rendezett, tiszta, kényelmes, az ellátás mind a szálláson, mind útközben kifogástalan volt; bár zöldség-gyümölcs egy kicsit kevés volt.

Részvétel/ diákok

A napot összegző kvízjátékok vagy a másnapra való felkészülés, útinapló írás hasznos és végrehajtható feladat volt; bár a nap végén kissé fáradtak voltak már.

Értékelő foglalkozás bemutatása

Az értékelő foglalkozást rögtön az erdei iskolát követő első osztályfőnöki órán, 2023. március 4-én megtartottam. Az óra két részből állt: az első 25 perc az útinaplók befejezésével telt, amelyeket később kijavítottam és magyar irodalom, valamint nyelvtan jegyet is adtam rájuk. Ezután beszélgettem a 7.c-s diákokkal az úttal kapcsolatos élményeikről, gondolataikról. Összeszedtük a látványosságokat, az út legmókásabb pillanatait, valamint a legnehezebbeket is. Megbeszéltük a tablókészítést, mely az iskola aulájába kerül majd ki.

Összegző értékelés

Az utat és a pályázat célját, feladatát nagyon hasznosnak és érdekesnek találtam. Örülök, hogy részt vehettünk a hetedikesekkel a program Öt nap Erdélyben a székelyföldi magyarok nyomában c. útján. A vártnál jobban sikerült a gyerekek bevonása is, és biztos vagyok benne, hogy nekik is nagy élményt jelentett az utazás.

Nagyváradon

Székelyudvarhelyen a szoborparkban

A Mádéfalvi emlékműnél

Csíksomlyón a Mikó várban

Nyikómalomfalva

A szállásunk

Idegenvezetés közben

Útinaplóírás a 7.c-ben

Beöltöztünk a lányokkal 😊

Tanítványaimmal

Segesvár

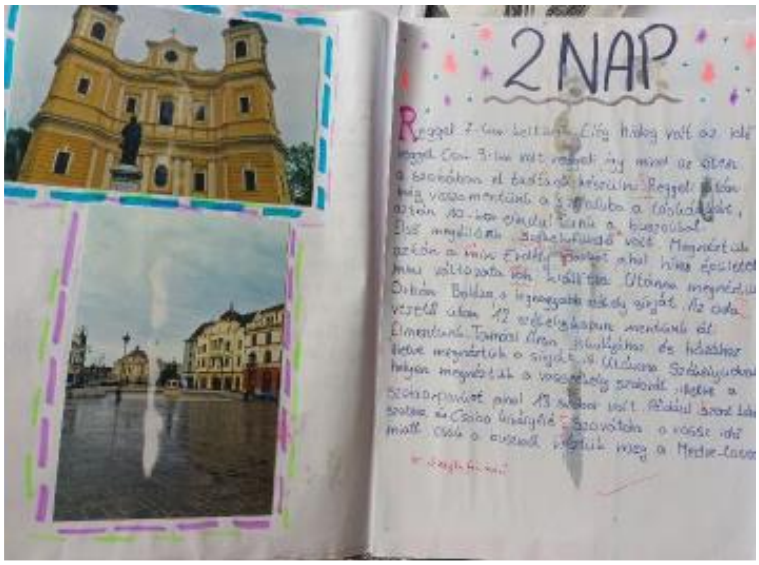

Részlet egy útinaplóból

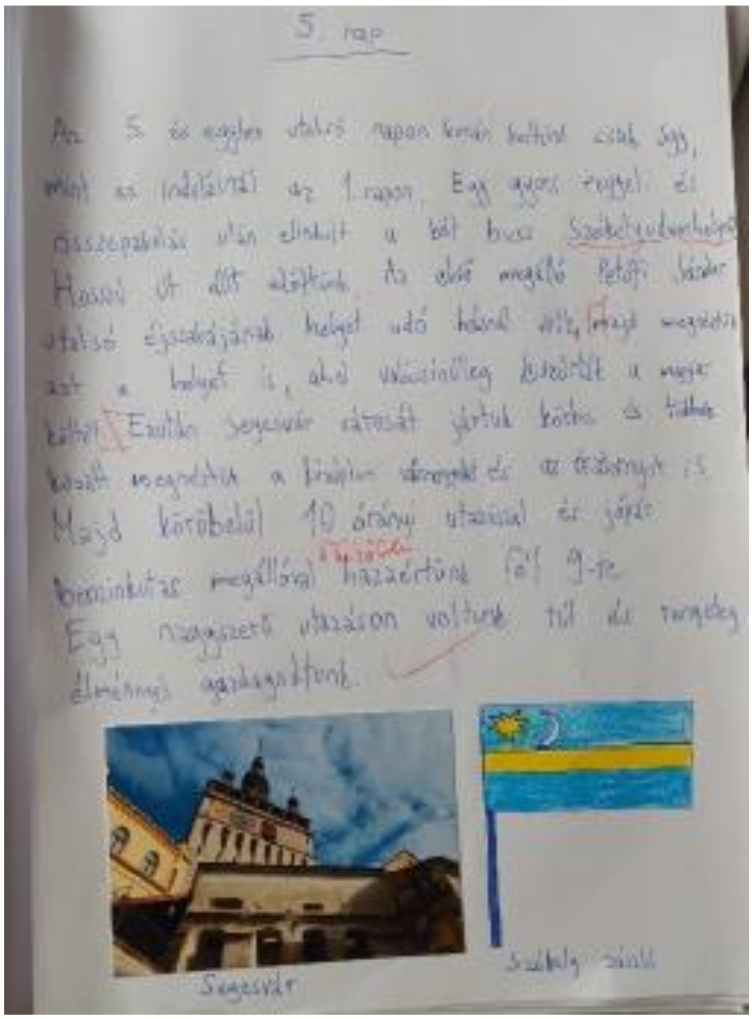

Tablónk az iskola aulájában